

Stanovisko Unie zaměstnavatelských svazů ČR k návrhu zákona o neziskových zdravotnických organizacích

UZS ČR po vnitřní diskuzi odmítá návrh zákona o neziskových zdravotnických organizacích (dále jen „**ZNZO**“).

UZS ČR již zaslala kritické připomínky k textu k veřejným zdravotnickým organizacím.

1. Jsme toho názoru, že u takto zásadní právní normy mělo být postupováno cestou věcnému záměru zákona, což by umožnilo širší a hlubší veřejnou diskuzi na potřebnost a parametry navrhované právní normy.
2. Návrh vytváří soustavu nemocnic první a druhé kategorie, nemocnice první kategorie mají pak automatický nárok na smlouvu se zdravotními pojišťovnami, nemocnice druhé kategorie nikoliv, přitom se vůbec nebere ohled na nákladovou efektivitu či kvalitu poskytované zdravotní péče;
3. Nejsou jasně a konkrétně nastavena objektivní kritéria výběru neziskové zdravotnické organizace (dále jen „**NZO**“), ZNZO neobsahuje dostatečné garance, že při výběru nemocnic do kategorie NZO nedojde k diskriminaci spojené s protiústavním zásahem do práva vlastnit majetek. ZNZO dále vytváří značný korupční prostor na úrovni Ministerstva zdravotnictví (dále jen „**Ministerstvo**“). Výběr NZO bude prováděn na základě vágních kritérií, je netransparentní a nepřezkoumatelný v soudním řízení, je zde riziko naprosté libovůle na úrovni Ministerstva. Z těchto důvodů může pak být ZNZO v rozporu s nálezem Ústavního soudu Pl. ÚS 51/06 ze dne 27. 9. 2006.
4. Zcela nesystémově a diskriminačně zasahuje do rozdělení úloh v českém zdravotnictví. V současnosti zdravotní pojišťovny vybírají poskytovatele zdravotních služeb ve výběrovém řízení podle ust. § 46 a násl. zák. č. 48/1997 Sb., o veřejném zdravotním pojištění a o změně a doplnění některých souvisejících zákonů, u NZO se výběrové řízení nebude konat a zdravotní pojišťovny budou mít kontraktační povinnost uzavřít smlouvu s NZO vybranou Ministerstvem zdravotnictví v netransparentním řízení bez možnosti jakéhokoliv přezkumu a dále bez účasti případných konkurenčních nemocnic. Zdravotní pojišťovny budou nadále odpovědné za zajištění poskytování hrazených služeb svým pojištěncům, včetně jejich místní a časové dostupnosti, ale budou mít přitom značně svázané ruce kontraktační povinností vůči NZO. To představuje nesystémovou revoluci v českém zdravotnictví.
5. Návrh ZNZO dezinterpretuje koncept služby v obecném hospodářském zájmu jako bianco šek, na základě kterého lze NZO bez jakékoliv kontroly poskytnout neomezené množství veřejných prostředků. Návrh ZNZO neposkytuje dostatečné záruky účelného nakládání s veřejnými prostředky. Konkrétně neposkytuje dostatečné záruky toho, že NOZ nebudou tunelovány prostřednictvím dodavatelů

léčivých přípravků, zdravotnických pomůcek, IT služeb, právních, účetních nebo konzultačních služeb nebo jiným obdobným způsobem.

6. Zákon vytváří novou právní formu, která je "hybridem" mezi neziskovou a veřejnou sférou a která bude přiřazena do neziskového sektoru. Očekávali bychom spíše omezování počtu takových "hybridních" typů organizací.

Návrh ZNZO je proto v rozporu s:

- a. čl. 1 Listiny, který garantuje rovnost v právech;
- b. čl. 11 odst. 1 Listiny garantujícím právo vlastnit majetek, včetně ochrany zásady, že vlastnické právo všech vlastníků má stejný zákonný obsah a ochranu;
- c. čl. 26 odst. 1 Listiny, který garantuje právo podnikat;
- d. čl. 36 odst. 1 a 2 Listiny, podle kterých se každý může domáhat svého práva u nezávislého a nestranného soudu či jiného orgánu a podle kterých se každý dotčený rozhodnutím orgánu veřejné zprávy může obrátit na soud s žádostí o přezkoumání zákonnosti takového rozhodnutí;
- e. ústavním principem ochrany legitimního očekávání;
- f. ústavním principem obecnosti zákona;
- g. ústavním principem právní jistoty;
- h. čl. 4 Ústavy, podle kterého jsou základní práva a svobody pod ochranou soudní moci;
- i. čl. 106 odst. 2 Smlouvy o fungování Evropské unie, podle kterého podniky pověřené poskytováním služeb obecného hospodářského zájmu podléhají pravidlům obsaženým ve Smlouvách, zejména pravidlům hospodářské soutěže;
- j. čl. 107 odst. 1 Smlouvy o fungování Evropské unie, podle kterého jsou zakázány diskriminační veřejné podpory; a
- k. ust. § 19a odst. 1 zák. č. 143/2001 o ochraně hospodářské soutěže, podle kterého orgány veřejné správy nesmí podporou zvýhodňovat určitého soutěžitele nebo jiným způsobem narušit hospodářskou soutěž.

V Praze dne 26.11. 2015

Ing. Jiří Horecký, Ph.D., MBA
prezident Unie zaměstnavatelských svazů ČR
tel. 234 633 210
www.uzs.cz, prezident@uzs.cz